Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

De sacramento poenitentiae - Cod. Ettenheim-Münster 375

[S.l.], 1658

Disputatio XVI

urn:nbn:de:bsz:31-133198

Visual Library

Disp: 16. Sect: 1.

D instoē et essiā Sacrti Poenitiæ: 564. Vtrum Poenitiā sit Verum Sacrtū, et qdo à Chro institutū?

Qu. denique Vtrum commutatio votor' in Jubilaeo debeat fieri ab eo Confessario cuiusq confitetur, an vero possit fieri à quocunque alio lt ei nunquam fuerit confessus dum modo sit ab ordinario approbatus. Re pōe fieri à quocunque. Rāo é, qā bullæ modernæ aliud n exigunt, neq ad dunt à Confessario suo, sicuti olim loquebantur bullæ veteres s. Confessario approbato simplr. 15. Junij 1653

DISPVTATIO XVI.

DE INSTITVTIONE ET ESSA SACRAMENTI PNIÆ

Hactenus egimus de pnia ut é vtus, restat nunc ut de eadē pnt é Sacrm disputemus.

SECTIO PRIMA.

Vtrum Pnia sit verum Sacrm, et quando à Xto institutum.

1 Dico 1. Pnia é verū Sacrm ab oībus religiosis Sacrtis ducta. E de fide definitū a Trid. ses. 14 can. 1. et 2. et Florent. in decreto Eugenij. Rāoē Pbr. qā Xtus Pnt colligit ex Matt. 16. Tibi dabo claves regni cælorū, et Joan. 20. Accipite Spū S. quorū remiseritis pctā. 2. religiosi pastoribus Eccle potest remittendi pctā post baptismū commissa, atq illa remissio hr rāo veri Sacrti, Jo. Minor Pbr. illa remissio é cæren

Vtrum Poenitia sit Vera Sacramentum et quando a Christo instituta? 565.

Ad instoe et Assist. Sacrat. Poenitiae.

126

a caeremonia sacra ut potè ordinata ad cultum Dei, et sensibilis quam Xtus in ordine ad absolutionem a peccatis constituit Apostolos et eorum successores tanquam judices, judicium a. inter hunc non exercent nisi per aliquod signum sensibile, et denique pignus gratiae quam peccata nunquam de facto remittunt sine infusione gratiae, quo.

Dico 2. Sacramentum poenitentiae fuit immediate institutum a Xto, et quidem post resurrectionem, quando Joan. 20. insufflavit in Apostolos et dixit: Accipite Spiritum S. quorum remiseritis peccata, remittuntur eis etc. Ita aperte Trid. Ses. 14. c. 1. Neque enim quod ibi dicat, tunc primo institutum Sacramentum poenitentiae non est in sensu, sed alibi antea institutum, s. hanc institutionem, sed alibi saepius denuntiatam et insinuatam.

Obj. 1. Apostoli fuerunt ordinati in Sacerdotes in ultima caena, quo tunc fuit institutum Sacramentum poenitentiae. Respondeo antecedens: fuerunt ordinati in Sacerdotes quo ad potestatem conficiendi corpus et sanguinem Xti, concedo, quo ad potestatem absolvendi a peccatis, nego. Sunt enim haec duae potestates ab invicem separabiles, et defectu in ordinatione Sacerdotum potestas consecrandi confertur ante offertorium Eppi celebrantis, potestas vero absolvendi in fine Missae.

Obj. 2. Xtus in cruce dixit: Consummatum est, quo tunc jam fuit instituta totus novalem et absque ter Sacramentum poenitentiae. Respondeo negando consequentiam: quia consummatum est, dicit illigi de passione, et ijs qui concernebant personam Xti, non a. de ijs qui concernebant legem gratiae, certum namque videtur Xtum per 40 dies quibus post suam resurrectionem egit cum Apostolis multa ad legem gratiae pertinentia institutio.

Obj. 3. Quando Xtus Joan. 20 dixit Apostolis: Accipite Spiritum S. ut Thomas non erat cum eis, quo l. non accepit potestatem absolvendi a peccatis, l. non fuit tunc institutum, s. hanc confirmationem Sacramentum poenitentiae. Respondeo negando consequentiam: ratio est, quia Xtus

Dinstoe et essia Sacrti Poenitiae.

Disp: 16. Sect: 1.

§ 66. Vtrum Poenitia sit Ut, cum Sacrtu et qdo à Chro instituta.

potte excellentia dedit Thomae potte absolutae à pctis licet absenti, quod ex D. Cyrillo docet Maldonatus ad dictum sagum Joannis.

— Dico 3. Xtus instituendo Sacrm pnia dedit Sptis et eor successoribus potte remittendi pcta non solum quo ad pnam aeternam, ver' m. quo ad culpam. Et ultra multos exantiquis Thlis. Ver' Pbz 1. qa Xtus Joan. 20 dixit: quor' remiseritis pcta, atq pctm pctm ppie sciat culpam. Pbz 2. qa Trid. Sess. 14. c. 1. dicit, Xtm dedisse Sptis potte reconciliandi hnes cum Deo, atq reconciliatio seu qd ide e' restitutio in amicitia fit formaliter per remissionem culpae. Pbz 3. qa ide Conc. sup. c. 6. definit Sacerdotes non solum declarare remissa ee pcta, s. vere absolvere ab ijs tanqm judices, ita ut si animus absolti desit, non sequatur reipsa culpae remissio, qd ex mente Concilij Sacerdotes hnt potte absolvendi non solum a pena ver' m. a culpa. Pbz 4. auctte SS. Prm quor' loca affert Suarez disp. 16. sect. 2. clare et disserte asserentium Sacerdotes hre potte mundandi et abluendi lepra aa, q' sit pcta. Pbz 5. qa absolutio a venialibus non o' remissio alicujus pnae s. culpae (q' ipsa n. n' remittit pnam temporalem, qd tm merent pcta venialia) qd m. absolvit a mortalibus. Denique ultra pnia damnata e' a Gregorio 13tio ultra Michaele Bajo docente Sacerdotum munerio non tolli reatum culpae, s. tm reatum pnae.

— Obj. 1. Remittere culpam e' ppium solius Dei, qd ea potestas non competit Sacerdotibus. Rx dispdans. 1. remittere aut sbte ppia, vel cedo, aut sbto aliena et delegata.

Obj. 2. Multi SS. Prm absolvere Lazarum et potte ea uferendi comparant suscitationi Lazari, ubi prius pce Deus Lazarum vivificavit et postea tradit Sptis solvendum, qd sentiunt Deum prius justificare et absolvere a culpa, Sacerdotes vo

Vtrum Poenitia sit verum Sacramentum, vel quidem a Christo institutum? 567. A instoe et essiâ Sacrati Poenitiae.

127

Sacerdotes vero solum absolvere a pœna. Respondeo ergo
ratio est quia illa operatio ita dicitur illigi quod prius debet pro-
sumi a Deo per compunctionem, et postea venire foras
per confessionem, ac tandem a peccatis suis absolvi.

Urgebis S. Chrysost. quod liberari a putredine peccatorum
Christi vtutis esse, ne a. ad illa denuo revertamur hoc esse cum
atque laboris Apostolorum, item S. Hieron. inquit non esse Sacerdotum
damnare innoxium vel absolvere gravem, sicut olim non erat
Sacerdotum, facere hunc leprosum vel sanum quod sentiunt Apostoli
non esse datum potestatem absolvendi a peccatis. Respondeo ergo ratio
est quia S. Chrysostomus non loquitur de Apostolis ut Sacerdotibus
sed ut praedicatoribus et Doctoribus orbis, quod ut tales non habent potestatem
liberandi a peccatis, sed solum ea praecavendi et impediendi
tum exhortando tum docendo. S. vero Hieronymus solum vult
dicere non esse in potestate solius Sacerdotis absolvere aut ligare
sed requiri dispositiones ex parte peccatoris, neque esse in illius potestate
absolvere gravem i.e. male dispositum aut damnare innoxium.

Ver. si absolutio Sacerdotis sciat et operatur remissionem culpae
quo sensu S. Patres dicunt sententiam Petri subsequi et praecedere sententiam
Dei. Respondeo sensum esse Deum approbare id quod Sacerdos fecit
et sibi in eius sententia complacere. Vel. prius nam existere absolutionem
Sacerdotis ac deinde sequi voluntatem Dei infundendi gratiam
et remittendi peccatum.

Obj. 3. Verba absolutionis non sciant remissionem culpae
ergo Sacerdotes non absolvunt a culpa. Ant. Probatur si sciant
esset falsa nam in eo signo in quo proferuntur non dicitur remissio
culpae, sed primum in signo sequitur quod infundit gratiam
adeoque post absolutionem, ergo. Respondeo ad argumentum negando antecedens
probatur dico ad veritatem hoc verbum absolvo te, sufficere quod
remissio sequatur in eodem instanti quod non existat praedestinatio
nam ut patet in hac propositione: hoc est corpus meum, et omnibus
propositionibus practicis, h.e. producentibus suum obiectum.

Dinstoe et assid Sacrdi Poenitiae. 568.

Disp: 16. Sect. 2.
Quaedam dubia solvuntur.

SECTIO SECUNDA.

Quaedam Dubia solvuntur.

10 Quaeritur 1. Quo sensu potestas absolvendi concessa a Christo Sacerdotibus appellatur potestas clavium? Respondeo: Sicuti clavis aperiendo prebet, claudendo vero negat ingressum, ita potestas absolvendi ea conferendo aperit, negando vero claudit portas caeli. Quo sensu licet eadem illa potestas possit dici clavis inferni, non appellatur tamen hoc nomine, quia non habet quod fine aperire portas inferni, sicuti caeli. Haec porro potestas clavium sanctio et quod se sciat supremam potestatem, quae est in summo pontifice, est duplex, alia scilicet tum in ordine ad definiendas veritates pertinentes ad religionem, tum in ordine ad interpretandas Scripturas et proponendas populo veritates credendas, quo sensu juxta primam sui partem nulli est communicabilis, sic vero juxta secundam, alia potestas clavium dicitur potestas cum jurisdictione, quae est in ordine ad absolvendum aut non absolvendum a peccatis, potestatem communicabilem aliis.

Quaeritur 2. Cum omnia Sacramenta ut definit Trid. sess. 7. sint instituta a Christo quo sensu Alexander Halensis, D. Bonav. Hugo a S. Victore et quidam alii Theologi docuerint confessionem Sacramentalem fuisse instituta ab Ecclesia aut a S. Jacobo in sua epistola c. 5. Confitemini alterutrum peccata vestra. Respondeo Doctores illiusmodi, 1. de sola promulgatione confessionis Sacramentalis, 2. volunt dicere Apostolos et Ecclesiam instituisse hanc confessionis sententiam, sive quo ad aliquos modos et circumstantias, puta temporis ut quis teneatur singulis annis confiteri, ut non alii Sacerdoti nisi proprio aut habenti privilegium proprii.

Quaeritur 3. An potestas absolvendi sit potestas ordinis an jurisdictionis. Respondeo: ea utriusque ordinis quidem quae Christus non contulit illa nisi Apostolis quia ordinatis in sacerdotes et quia congruebat ut potestas in corpus Christi mysticum [illegible]

Et in stoc et effia Sacrati Poenitiae.

128

Supponeret potestatem in corpore Xti vel jurisdictionis
ac quia Conc. Trid. ses. 14. c. 1. docet a quo Sacerdote
non solum licite, s. nec valide absolvere quae a peccatis nisi
praeter ordinem susceptum habeat m. jurisdictionem l. ordinariam
l. delegatam, eo quod potestas absolutionis sit judicialis dicens
effectus ordinem ad subditos. Unde in ordinatione Sacerdotum
quia illa verba quorum remiseritis peccata remittuntur eis, non con-
fertur eis tunc potestas absolutionis adaequata, s. tamen inadaequata
quia non habet confertur jurisdictio. Itaque potestas jurisdictionis
quae toto mundo acceperunt Apostoli immediate a Xto exigit
fuit illis commissum munus Apostolatus, et constituti pastores
totius Ecclesiae. Accipiunt m. defectu omnes summi Pontifices eo
ipso quod legitime eliguntur. Ex quo sequitur Petrum
non potuisse impedire aut limitare jurisdictionem aliorum
Apostolorum, quia potestas concessa ab authoritate superiori non potest
impediri ab inferiori nisi major authoritas consentiat
non habens a. fundamentum dicti, quod Xtus subjecerit Petro Apostolos
in puncto praesenti.

Q. 4. Utrum jurisdictio absolutionis Papae, ita
absolutionis a peccatis venialibus et mortalibus semel confessis, si-
cuti et absolutionis a quovis peccato in articulo mortis cuilibet
simplici Sacerdoti concessa in collatione ordinum praeveniat
immediate a Xto an vero ab Ecclesia. Resp. ad hoc incerta
utrumque probabile. Sed quomodo potest dare Papa potestatem
absolutionis seipsum cum non habeat jurisdictionem super seipsum?
Resp. Xtum inferendo Pontifici potestatem dandi jurisdictionem
in alios dedisse m. ut conferat illam alteri super se in quo
nullum est inconveniens, nam m. respublica, quando eligit aliquem
in suum caput seu principem dat illi potestatem et juris-
dictionem super se.

Q. 5.

Ad instoe et essiã Sacrti Poenitiæ.

570 Quænam sint ptes eales Sacrti Poenitiæ?

Qu. 5. In quo formaliter consistat potestas ordinis et potestas jurisdictionis Rx juxta dicta de Sacrtis in cõi potestate ordinis consistere formaliter in decreto Dei quo vult hrã ratã absolutione dicte ordinati accedente jurisdictione potestate vo jurisdictionis consistere in vltra Dei aut Ecclesiæ subjicientis Sacerdoti aliquos hñes baptizatos ut possit de illis legitime judicare in foro interno, quod vltra sufficiat declarat l. 7 officij alicujus collatæ, l. alio quoque pia signa externo. Ex quibus oibus ocludo potestatem absolutionis esse quoddam complexum seu aggregatum ex potestate ordinis et potestate jurisdictionis, et in quolibet illorum seorsim consistere formaliter in utroque vo totaliter.

SECTIO TERTIA

Quænam sint partes essentiales Sacramenti Poenitentiæ.

15 Dico Ptes essentiales Sacrti pnia ex pte Sacerdotis absolventis sunt potestas ordinis et potestas jurisdictionis ite absolutio, et intentio conficiendi Sacrm, ex pte vo poenitentis pcta actualia post baptismum commissa, et confessio facta aliquo signo externo, dolor et propositum non pecti de cætero, ac denique character baptismi. Probatur quoniam hoc ablato et manentibus oibus alijs non manet Sacrm pnia, quia oia et singula sunt pars essentialis illius. Ex his ptibus quæ ut potestas absolutionis absolutio et intentio spectant ad formam, pcta a. baptismo confessio et actus poenitentis ad materiam. Dixi in conclusione ptes essentiales, quia si agatur de integralibus addenda erit satisfactio. Probatur 1. Pterio pcti tm e' iditio ut possit esse dolor de illo et ut habeat conscia pcti, quo non e' pars essentialis

essalis Sacrti pnia Rn negdo ans q n putare invincibiliter se peccasse poet dolere et hret ostia pcti licet erronea et tn ille dolor sicuti et oscia erronea n sufficerent ad Sacrm pnia pcise qa n pcessit pctm, qo pterio pcti ita reqq ut ea pcise ablata esto maneant reliq nam maneat Sacrm pnia adeoq e pars essalis illius.

Obj. 2. Sacrm pnia n solu ostituit vlte absolvendi qm ht Sacerdos ver m vlte qm ht Rex cuiqmne Sacerdos absolvit atq pnus dicere ad hanc vlte Rei pcta pterita hre se pcise p modu odiois, qo pnus ide dicere de ipso Sacrto pnia Rn negdo minor: alioq m dicere tal foa absolutois qm actq poenitentis hre se tm p modu odiois; imo nulla eet pars Sacrti pnia q hal raõe numerari n poet inter meras odiões.

Obj. 3. Pcta st maa remota q destruit p ipsu Sacrm pnia, qo n st pars intrica illius. Sequitur Pbr panis et vinu lt sint maa remota Eucha, n sctn pars intrica illius, qa destruunt p foa Eucha, qo ide dictum de pctis respu Sacrti pnia. Rn ad argtm negdo ostqm ad eq. Pband neqq caale antis, ideo n pcise panis et vinu n sit pars Eucha, qa manentibus solis speebus illor cu reliq mtri n maneat ipsa substaa panis et vini manet Eucha, sed contingit cu pctis respu Sacrti pnia.

Obj. 4. Oes ptes Sacrti caant graa atq pcta n pnt caare graa imo potius illa destruunt, qo n pnt ee pars Sacrti pnia. Rn negdo majore solu illa ptes in quolibet Sacrto caant morali graa q se hnt p modu actiois, qa ipsa sola pnt exerceri pp ne Ecti; et accipere a vlte illius imperante condignitate cu graa Exque infero un Sacrto pnia ex pte Confessarij neq pte ordinis

Hinstoē et essiā Sacrti Poenitiæ.

neq' potest jurisdictionis, s. solā audiēdi et absolvendi, ex parte vero poenitentis neq' pctā, neq' charactere baptismi, s. solā confessione et dolore cāāro morali grāā, qā ista solā se habent per modū actionis q' exerceat nūe Xti.

20 Urgebis Xtus neq' dolet, neq' confitetur de pctis, ergo confessio et dolor n' pnt eē morali actionē Xti. Rē dnglo ūsqs: n' pnt eē actionē Xti q'tenus spectant phyce et sdm suū ūceptū spectāle ūcedo, q'tenus spectant tanquam aliqd ordinatū ad exhibendū cultū Deo, nego. Neq' n' requirat actione aliqua q' fit per procuratorē seu delegatū fieri nūe delegantis q'tenus per eā exhibet cultus et honor ūtia pcta, mti eadē illa actio n' fiat nūe delegantis, q'tenus considerat phyce et sdm suū conceptū spectāle. Sic q'dē legatus Regis claudi adorat pontifice claudicando, illa claudicatio q'tenus per eā colit pontifex ē nūe Regis, n' ita pro ē actio phyce vitiosa. Et lt' Rex dicat per illā pontifex coluisse n' tn' dici pt claudicasse. Cujus rāo a priori ē q' denūo extrīca proveniens a delegante ē separabilis ab ipso ūcepta intrīco actionis, unde n' ē opus ut sdm ōes conceptus dicat fieri nūe delegantis. Ex quo colliges quōdo in Sacrto Matrimonij contractus sponsor' pōnis eē moralis actio Xti, mti ipse Xtus n' ūtrahat moralī matrimonium, qā ille ūtractus n' exercet nūe Xti spectatus phyce, et pnt ē mutua traditio corporis, s. pnt ē actio ordinata in cultū Dei.

Instabis Si actus poenitentis puta dolor et confessio sit m. cāā moralis grāā, ergo poenitens confert grāā sibi ipsi et absolvit seipsum aliq' bene ac confessarius. Rē negato illaā. rāo ē, qā aliud ē ponere aliqd ūdignū grāā aut movens Deū ad remittendū sibi pctm, aliud ūferre grāā, aut per modū judicis absolvere. Quod faciunt tā confess

Confessarij qm pœnitens, sed solus Confessarij offerendo tanquā judex sociū nrē Xti unde hic solus pt dici absolvere pœnitentē, n'a pœnitens seipsū. Occasione

Quares Quid Sacrm pnia dicat in recto, qd in obliquo. Qstio ē de voce, cui Re dolorē et confessio ex pte pœnitentis, ex pte vo Confessarij absolutio pni in recto, reliq' in obliquo - rāo ē, qa interrogati qd sit Sacrm pnia bene rdemus: E' confessio dolorosa pctorū et absolutio ab illis collata baptisato a Sacerdote habito jurisdictione

DISPVTATIO XVII

DE MATERIA REMOTA SACRAMENTI PNIÆ

Hæc maā sit oia et sola pcta actualia commissa ab dne baptisato lt n. potuerit Xtus dare Eccla jurisdictione in hnes m. n' baptisatos absolutis eos a pctis defo tn' dedisse tn' in baptisatos pt ex Trid. Sess. 14. c. 2. Et colligitur ex D. Paulo 1. Cor. 3. de ijs q foris sunt qd ad nos? Dixi: Sola, qa lt imperfectiones morales laudabiles in confessione manifestari possint tn ad majorē sui humiliationē et notitiā confessario tribuendā, tn ut si qs forte culpa in ijs fuerit ipse discernat, et ab ea absolvat, ipsa tn n' sit maā sufficiens Sacrti pnia, sicut nec sola pcta dubia si ijs n' adjungat aliqd certū. Ex pctis porro certis alia sit maā nerīa huius Sacrti, alia tn sufficiens, de qbus ordine agemus. 9 Junij 1699

Sect. 1.